

Yiyiniz içiniz ancak israf etmeyiniz (Araf 31)

Banu Atabay'ın lezzetler.com Yemek Tarifleri Sitesi

MİSAFİR AĞIRLAMA VE MİSAFİRLİK

M. Ali Yaşar

"Şunu iyi bilirsiniz ki, her misafir kendi rızkı ile gelir. Ve kimse kimsenin rızkını yiyemez, eksiltemez. Hatta misafir bir evin bereketini artırır ve o evin rızkında artma olur." Hz. Muhammed (SAV)

Çocukluğunuzda anne-babanızın elinizden tutup sizi sevdiğiniz bir aile dostunuzun evinize götürdüğünü hatırlıyor musunuz? Veya anne-babanızın mutluluk içinde eve gelecek olan dostlarını karşılamaya hazırlandıkları zamanları? Kim unutulabilir ki... Bir çocuğun gözünde en keyifli şeylerden birisidir misafirlik. Çocukluktan başlar, misafirlik zamanlarını ipe çekişler...

Zamanla büyür, yeni yeni arkadaşlıklar ediniriz. Çocuklar birbirlerine oyun oynamaya gidip gelirler. Yıllar geçtikçe oyunlar yerlerini keyifli sohbetlere bırakır. Yeni aileler kurarız, dostluklar bitmez... Ailecek görüşmeler başlar. Zaten artık evinden ayrılmış, yeni aileler kurmuş olanlar için akrabalık ilişkilerini sürdürmek de ancak misafirlikle mümkündür. Kültürümüzün en önemli öğelerinden birisidir misafirlik... İnsan, hayatını başkalarıyla paylaştıkça insanlığını hissedebilir. Önce ailesiyle paylaşır yaşamı ancak bir ailenin de sadece kendi fertleriyle sınırlı bir yaşantısı olamaz; dostları, arkadaşları, sevdikleri başka insanlar olur. İşte bu insanlarla hayatı paylaşmanın yollarından birisidir misafirlik. Misafirliğe gitmek veya misafir ağırlamak aynı zamanda, gündelik hayatın sıkıntılarını bir nebze de olsun unuttuğumuz, nefes aldığımız zamanlar demektir. Gülen yüzlerin zamanıdır misafirlik. Neşe içinde yapılan sohbetlerin, karşılıksız, içten gelen ikramların, geniş dostlukların aracıdır.

Tanışmak için bir vesiledir aynı zamanda... Komşular birbirleriyle tanışmak, insani ilişkilerini geliştirmek için bir vesile olarak görürler misafirliği. Kuşkusuz bu vesilenin taşıyıcıları küçük çocuklardır, hep öyle olağelmıştır. "Bir mâniniz yoksa anneler size gelecek" diye komşu kapılarına yollanan çocuklar, kim bilir kaç dostluğun başlangıcı olmuşlardır bugüne kadar.

Tüm ülkelerin, tüm milletlerin kültüründe az veya çok yer edinmiştir misafirlik. Doğuda ve özellikle İslam âleminde ise güzel ahlakın göstergesidir. Elbette, tüm toplumsal olguların olduğu gibi misafirliğin de kuralları vardır.

İslam'da Misafirliğin Önemi

Müslüman toplumlarda misafirlik, İslam'ın çizgileri ile korunan, kutsanan, toplumsal yapıya ve bireysel hukuka zarar vermemek için çerçevesi net bir şekilde çizilen bir ilişki biçimidir. Dinimizde, günlük yaşamın bir parçası olan misafirlik her zaman teşvik edilmiştir. Genel olarak misafir, ev halkından olmayıp da evinize ziyarete gelen kişi olarak tanımlanır. Ancak İslam'da misafirliğin sınırları çok geniştir. Peygamberimizin (SAV) şu hadisi İslam'da misafirliğin geniş sınırlarını göstermesi bakımından oldukça açıklayıcıdır: "Birisini bir şehre girdiği zaman, o şehirden ayrılan kadar, kendi dininden olanları misafirdir."

Yani başka bir şehirden gelen tüm Müslümanlara, o şehirde yaşayan Müslümanların kapısının açık olması gerekir. Sadece evini açmak yetmez. Misafirin gönlünü hoş tutmak, ona ikramlarda bulunmak gerekir.

Peygamberimizin misafirlik konusunda pek çok hadisi bulunmaktadır. Gerek Peygamberimiz gerekse de sahabeler misafir seven kimselerdir. İslam dininde misafir ağırlamak evin bereketini ve güzel ahlakı artırır.

İslam'da misafirliğin önemini net bir şekilde anlatan bir hikâyeyi burada sizlerle paylaşmak isteriz:

Misafir ağırlamayı çok seven sahabelerden birisi, eşiyle bu konuda hiç an-laşamamaktadır. Her akşam eve birkaç misafirle gelen sahabeye, karısı kızmaktadır ancak kocası eve misafirlerle gelmeye devam etmektedir. Sonunda kadın, kocasını Peygamber efendimize şikâyet etmeye karar verir. Hz. Muhammed kadını ve kocasını huzuruna çağırır ve adama misafirden vazgeçip geçemeyeceğini sorar. Adam, "soframda misafir olması bana neşe ve huzur veriyor" der. Kadın ise "çocuklarının rızkını misafire yediremem" der. Sonunda adam da, kadın da orta yolu bulmak üzere eve sadece tek misafir gelmesi konusunda anlaşılır. Ancak o akşam adam eve gene iki misafirle birlikte gelir. Kadın sinirlenir sinirlenmesine ama gene de misafire ikramda bulunmak için mutfağa gider ve yemek hazırlar. Daha sonra misafirlerden birinin yemeği yemeden kalkıp gittiğini görür. Kocasına, misafirin neden yemek yemeden gittiğini sorduğunda aldığı cevaba inanamaz: "Ben eve konuştuğumuz gibi tek misafirle geldim, ikinci bir misafir yoktu".

Ama kadın iki misafir gördüğüne emindir. Karı-koca, danışmak için tekrar Resulallah'ın huzuruna çıkar.

Peygamber Efendimiz, konuyu dinledikten sonra kadının misafir ağırlamanın önemini anlamasını sağlayan şu sözleri söyler: - Evet! Eve iki misafir gelmişti. Fakat bunlardan birisi hakiki insan değil, insan suretine giren rızıktı. Allah, hanımını akıllandırmak için rızık insan kılığına sokmuştu. Hanımın ise, yine misafirler için bir miktar rızık gözden çıkarıp hazırladı, ama o rızık, eksilmedi. Şunu iyi bilirsiniz ki, her misafir kendi rızık ile gelir. Ve kimse, kimsenin rızkını yiyemez, eksiltemez... Hatta misafir, bir evin bereketini artırır ve o evin rızkında artma olur." İşte İslam'da misafirlik bu derece önemlidir. Pek çok âlime göre İslam'da misafir kabul etmek farzdır. İslamiyet'e göre misafirin kendi istemesi hâlinde en az üç gün evinizde konuk etmeli, bu süre içinde ona güler yüz göstermeli, kendisini evindeymiş gibi rahat hissetmesini sağlamalı, ona ikramda bulunmalısınız. Selamlama ve misafiri karşılama da çok önem verilen hususlardandır.

Misafiri Rahat Ettirmek İçin

Herkes evine gelen misafiri iyi bir şekilde ağırlamak, onu rahat ettirdiği gibi ev sahipliğinin de beğenilmesini ister. Daha iyi misafir ağırlamanın da bazı püf noktaları vardır. Bu noktalara dikkat eden bir ev sahibi hem misafiriyle daha iyi bir iletişim kurar hem de misafirine iyi bir şekilde hizmet etmiş olmanın keyfini yaşar. Misafir ağırlamak için öncelikle evinizin hazır olması gerekir. Özellikle misafirler aniden geldiklerinde, hazırlanmak her zaman kolay değildir; ancak yine de misafirinizi en rahat ettireceğiniz şekilde hazırlanmak mümkündür. Öncelikle misafirin rahat etmesi için ilk izlenimin çok önemli olduğunu akıldan çıkarmamak gerekir. Bunun için salondan önce evin girişı düşünölmelidir. Kapının önünde çöp varsa mutlaka kaldırılmalı, paspasın temiz olup olmadığı kontrol edilmelidir. Bazen günlük hayatta kullandığımız eşyaları evin girişine koyarız, oysa bu görüntü misafir için hiç de hoş değildir. Bu sebeple bir misafir gelecek olduğunda girişteki günlük yaşamla ilgili tüm eşyaları kaldırmak gerekir. Girişte bir dolap bulundurmak ayakkabılar, gazeteler, oyuncaklar gibi eşyaları hızla kaldırmak için iyi bir yöntemdir. Girişteki lambaların yanıp yanmadığını da kontrol etmek, misafirlerin aydınlık bir yere girmeleri açısından çok önemlidir. Bitkileri kullanmak da ilk izlenimin iyi olması ve evinize farklı bir hava katması bakımından işe yarayabilir. Evde bulunan bitkilerden birkaç tanesi girişe yerleştirilebilir, böylece misafirlere hoş bir karşılama yapılmış olur. Ayrıca salonda çeşitli cam vazolar içinde yapay veya gerçek bitkiler konulabilir. Misafirlerin, eve girdiklerinde karmakarışık gardırobunuza bakmaları pek de hoş değildir. Ancak misafirlerinizin paltolarını asacakları bir yere ihtiyacı olacaktır. Bu sebeple önceden gardıropta gereksiz olan tüm mont, palto ve ceketleri başka bir odaya kaldırabilirsiniz. Böylece misafirler hem paltoları için kendilerine özel bir alan bulur, hem de gardırobunuzu şık ve temiz görürler. Yağmurlu havalarda, şemsiye konulabilecek bir yer ayarlamamız da düşünceli bir ev sahibi olduğunuzu gösterecektir.

Misafirlerin sıcak bir ortamda hoş zaman geçirmesi için iletişimi kuvvetlendirmek gerekir. Koltukları birbirine bakacak şekilde yerleştirmek daha iyi bir iletişim için gereken ortamı sağlayacaktır. Ayrıca misafirlerin ikili gruplar hâlinde diğer misafirlerden kopmamaları için evde tek sayıda olunacak şekilde misafir çağırmayı tercih etmeniz yararlı olacaktır. Banyo ve lavaboların temizliği de misafir ağırlarken dikkat edilmesi gereken en önemli noktalardandır. Lavabo ve çevresinin temiz olduğundan emin olmak, klozeti temizlemek, yeni sabun yerleştirmek ve misafirler için havlu koymak unutulmaması gereken işlemlerdir. Önemli bir başka nokta ise evin sıcaklığı ve havasıdır. Ev sahibi uzun süre evde vakit geçirdiğinden içerinin çok sıcak veya havasız olduğunu fark etmeyebilir ancak dışarıdan gelen birisi bunu kolaylıkla fark edecektir. Bu sebeple misafir gelmeden 1-2 saat önce evi havalandırmak misafirler geldiğinde evin ferah bir havaya ve normal bir sıcaklık seviyesine sahip olmasını sağlar. Eğer misafirlerinizi yemeğe davet ettiyseniz masa düzenine mutlaka dikkat etmelisiniz. Yemek servisi yaparken, farklı yemekleri tabağın farklı yerlerine gelecek şekilde yerleştirmek misafirinizin rahat etmesini sağlayacaktır. Misafirin bardağını sürekli olarak kontrol etmek, içeceği bitmişse tazelemek de misafiri rahat ettirmek açısından önemlidir. Sofrada, tatlı servisinden önce yemekle ilgili her şeyi kaldırmak da misafirlerinizin tatlıyı daha iştahlı yemesini sağlayacaktır.

İyi bir misafir olmak

Elbette sadece ev sahipleri değil, misafir olarak bir başkasının evine giden kişilerin de dikkat etmesi gereken noktalar vardır. Örneđin yemek servisini kendiniz yapıyorsanız tabağınızı çok doldurmamak, yemek bittiğinde tabağınızı kenara itmeme gibi kurallara dikkat etmek gerekir. Bunun yanı sıra kapıyı aldığınızda karşınızdakine kim olduğunuzu isminizle beraber söylemek de nezaket kuralları çerçevesinde doğru bir hareket olacaktır. Ev sahibinin sohbetine katılmaya özen göstermek, onun dedikleri ile ilgilenmek de sizin iyi bir misafir olmanızı sağlar.

Her zaman sürececek

Günümüz koşullarında misafirlik azalmakta, apartman dairelerine sıkışıp kalan yaşamlar insanları birbirinden uzaklaştırmaktadır ancak yine de misafiriğin hiçbir zaman yok olmayacağını söyleyebiliriz. Toplumsal yaşamın bu önemli olgusunun unutulmaması; insanlar arasındaki ilişkilerin daha sıcak, daha sağlıklı ve samimi olmasını sağlar. Bu sebeple eve misafir davet etmeye, bize gelen davetlere de icabet etmeye özen göstermeliyiz.